

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades Marina Minerals OÜ 19.02.2026 esitatud keskkonnaloa taotlust ja võttes aluseks maapõueseaduse § 48 ning haldusmenetluse seaduse § 53 lg 1 p 4 ja lg 2 p 2 ja 3, § 61 lg 1 otsustab Keskkonnaamet:

1.1. Anda ettevõttele Marina Minerals OÜ Eametsa liivakarjääris maavara kaevandamiseks tähtajaline keskkonnaluba nr KL-519417 5 aastaks aadressil Jahu, Eametsa küla, Tori vald, Pärnu maakond (katastritunnus(ed) 80901:001:0075, 80901:001:0269).

1.2. Määrata keskkonnaloale nr KL-519417 kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse peatükis 3.4 "Kõrvaltingimuste seadmine" toodust.

1.3. Korraldus jõustub ettevõttele Marina Minerals OÜ teatavakstegemisel.

2. ASJAOLUD

2.1. Taotluse läbivaatamine

Marina Minerals OÜ (registrikood 11349875, aadress Jalgpalli tn 21, Kesklinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond) esitas 16.04.2026 Keskkonnaametile taotluse Eametsa liivakarjääri keskkonnaloa saamiseks (registreeritud keskkonnaotsuste süsteemis KOTKAS 16.04.2026 dokumendina nr DM-124298-56).

Eametsa liivakarjääri mäeeraldis ja selle teenindusmaa asub kahe lahustükina Pärnu maakonnas Tori vallas Eametsa külas, jäädes riigile kuuluvatele Jahu (tunnus 80901:001:0075, 100% maatulundusmaa) ja Kaneeli (tunnus 80901:001:0269, 100% tootmismaa) kinnistutele, millede riigivara valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet.

Eametsa maardla Eametsa liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise 03.03.2026 otsuses nr DM-124298-50 lähtuti taotluses nr T-KL/1017837-2 toodud andmetest.

Taotluse nr T-KL/1017837-3 kohaselt vähenesid pindalad, 3 ja 4 ploki kogused, kaevandatav varu ning kaevandatava katendi ja mulla kogus. Marina Minerals OÜ esitas 16.04.2026 uuesti parandustaotluse nr T-KL/1017837-4, kus on eemaldatud ruumikuju kattuvus Pumba maaüksusega.

Taotletav Eametsa liivakarjäär koosneb kahest lahustükist, mäeeraldisel kogupindala on 4.08 ha ja teenindusmaa pindala 4,78 ha.

Taotletav mäeeraldis hõlmab Eametsa liivamaardla (registrikaardi nr 1008) täiteliiva aktiivse tarbevaru 1-5 ploki.

Taotletava mäeeraldisega hõlmatavad varukogused (seisuga 31.12.2022):

- 1 plokk (täiteliiv) – 5 tuhat m³ (veepealne);
- 2 plokk (täiteliiv) – 8 tuhat m³ (veealune);
- 3 plokk (täiteliiv) – 17,50 tuhat m³ (veepealne);
- 4 plokk (täiteliiv) – 2,90 tuhat m³ (veealune);

Kaevandatavat täiteliiva varu kokku 31,40 tuhat m³.

Luba taotletakse 5 aastaks, millest lähtuvalt on aastane keskmine tootmiskaht taotluse kohaselt ligikaudu 8 tuhat m³. Kaevandatava katendi ja mulla koguseks on 14,80 tuhat m³.

Kaevandatud maavara kasutamise otstarbeks on üld- ja teedehitus. Kaevandatud maa korrastatakse metsamaaks.

Taotletava mäeeraldisel mõlemad lahustükid kattuvad täielikult riigikaitse ehitiste Eametsa linnaku (tunnus 44) ja Pärnu maleva staabi- ja tagalakeskuse (tunnus 70) piiranguvöönditega.

Pärnu lennujaam (tunnus 80901:001:0983) asub taotletavast mäeeraldisest vahetult idas.

Eametsa liivakarjääri mäeeraldisel lahustükkide vahelisel alal kulgevad Elektrilevi OÜ-le kuuluv elektrimaakaabelliin SPOONI:SAV (tunnus KKL241420499) ning Eesti Lairiba Arenduse SA-le kuuluv valguskaabel ELA122 (tunnus 7307328; vid ELA122). Kaitsevööndite kattumisi Eametsa liivakarjääri mäeeraldisega ei esine.

Taotletava mäeeraldisel läänepoolne lahustükk kattub kirdepiiril ca 10 m ulatuses Tsentraali tee ning idapoolne lahustükk kagus ca 15 m ulatuses Lennuvälja kõrvalmaantee kaitsevööndiga.

Tranpordiamet on andnud kooskõlastuse 23.02.2026 kirjaga nr 8-5/26/1375-4 (registreeritud KOTKAS-s 25.02.2026 nr DM-124298-48).

Mäeeraldisel läänepoolsest lahustükist ca 200 m kaugusel läänes voolab Sauga jõgi (tunnus VEE1148700), mille kalda piiranguvöönd jääb mäeeraldisest ca 100 m kaugusele.

Mäeeraldisel idapoolsest lahustükist ca 150 m kaugusele kirdesse jääb II kategooria kaitsealuse liigi *Accipiter gentilis* (kanakull, tunnus KLO9128098) püsielupaik, samal alal paikneb ka Lennuvälja kanakulli püsielupaik (tunnus KLO3000688).

Marina Minerals OÜ on 09.01.2026 esitanud täiendatud eksperthinnangu „Eametsa karjääri mõjude hinnang lennuvälja kanakulli püsielupaigale“, teostaja Linnuekspert OÜ (reg. kood 12306678, aadress Tuulepesa, Üksnurme küla Saku vald 75513), ekspert Aarne Tuule.

Lähimad majapidamised asuvad taotletavast Eametsa liivakarjääri mäeeraldisest ca 330 m kaugusel loodes (Palmimetsa tee 2; tunnus 15904:003:1279) ja ca 500 m kaugusel loodes (Palmimetsa tee 4; tunnus 15904:003:1280 ja Rallimaa; tunnus 15904:003:0847) ning ca 400 m kaugusel edelas (Kambimõisa tee 2; katastritunnus 62401:001:3199).

Majapidamised asuvad teisel pool Sauga jõge (tunnus VEE1148700).

Lähim puurkaev PRK0051811 asub taotletavast mäeeraldisest ca 75 m kaugusel, jäädes Tuleviku (tunnus 80901:001:1325) kinnistule.

Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (MaaPS), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (KeÜS), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanuhtimissüsteemi seaduses (KeHJS), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloo taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloo taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1000 eurot on tasutud 28.03.2023 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt (kehtinud redaktsiooni alusel).

Keskkonnaloo taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Eesti Geoloogiateenistus (02.03.2026 kiri nr 13-1/26-356, registreeritud KOTKAS-s dokumendina nr DM-124298-49).

2.2. Taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja edastas esmase taotluse 24.05.2023 keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu koheselt pärast selle saamist teadmiseks ja soovi korral arvamuse avaldamiseks Tori Vallavalitsusele (edaspidi kohalik omavalitsus; KeÜS § 43 lg 1 ja 2).

Loa andja teavitas ettevõtet menetluse algatamisest ning küsis kohalikul omavalitsuselt täiendavalt arvamust (registreeritud KOTKAS-s 24.05.2023 numbriga DM-124298-9) nõuetekohaseks tunnustatud taotluse kohta (KeÜS § 43 lg 2¹, MaaPS § 49 lg 6).

Tori Vallakogu on nõustunud karjääri rajamisega 15.06.2023 otsusega nr 178 (registreeritud KOTKAS-s 26.06.2023 dokumendina nr DM-124298-10) tingimuslikult:

- *Jahu kinnistu (katastritunnus: 80901:001:0075) tuleb korrastada maavara kaevandamise järgselt selliselt, et see vastaks puhkamisele ja virgestusele suunatud loodusliku roheala juhtotstarbega maa-alale;*
- *Maavara ei ole lubatud kaevandada Tsentraali tee (nr 7300110) kaitsevööndis 10 m ulatuses teekatte servast;*
- *Maavara karjäärist väljaveoks kasutataval ning karjääri teenindaval muul transpordil on keelatud liikuda mööda Nigula teed (tee nr 7300100).*

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 24.05.2023 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest (registreeritud KOTKAS-s 24.05.2023 numbriga DM-124298-8; KeÜS § 46 lg 1 p-d 1 ja 2). Loa andja otsustas jätta ajalehes teade avaldamata, kuna taotlusmaterjalide põhjal kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanähiring või -risk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi (KeÜS § 47 lg 2).

Keskkonnaamet tegi menetlusest teatamisel ja eelnõude avalikustamisel ettepaneku, et avalikku arutelu ei korraldata, kui menetlusosalised ei ole ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks esitanud selle suhtes vastuväiteid (HMS § 50 lg 2 p 1, lg 3). Avalikku arutelu ei korraldatud kuna menetlusosalised ega avalikkus ei ole esitanud loa menetluse ajal ettepanekuid ega vastuväiteid.

Loa andja teavitas 26.03.2026 loa andmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeÜS § 47 lg 2). Eelnõudele esitati arvamusi (vt korralduse peatükist 3.5.).

Marina Minerals OÜ esitas 16.04.2026 parandustaotluse (registreeritud KOTKAS-s dokumendina nr DM-124298-56), kus taotlusest on eemaldatud kattuvus Pumba maaüksusega. Seetõttu täiendati eelnõusid ning saadeti uuesti huvitatud isikutele arvamuse avaldamiseks.

Loa andja teavitas xx.xx.2026 loa andmise otsuse täiendatud eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeÜS § 47 lg 2). Eelnõudele esitati arvamusi (vt korralduse peatükist 3.5.).

2.3. Keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

Keskkonnaamet jättis keskkonnamõtjude hindamise Eametsa liivakarjääri loa andmise menetluse käigus algatamata (registreeritud KOTKAS-s 03.03.2026 numbriga DM-124298-50).

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse luba ja kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju (KeHJS § 3 lg 1 p 1, p 2).

Keskkonnaamet peab andma eelhindangu ja kaaluma keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) vajalikkust (KeHJS § 6 lg 2³), kuna tegemist on kuni 25 ha suurusel alal kaevandamisloa taotlusega (KeHJS § 6 lg 2 p 2, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus nr 224*; § 1 lg 1 ja § 3 p 4)).

Eelhindanguga selgitatakse, kas kavandatav tegevus võib eeldatavalt kaasa tuua olulise keskkonnamõju või mitte ning otsustatakse *KMH* algatamine või algatamata jätmine (KeHJS § 6 lg 2¹, § 6¹ lg 3, § 11 lg-d 2 ja 4).

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu (registreeritud KOTKAS-s 03.03.2026 nr DM-124298-50), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu *KMH* algatamine ei ole vajalik. Loa andmisel tuleb siiski arvestada eelhindangus välja toodud keskkonnameetmetega (vt 3.4.1.).

3.2. Kaalutlused loa andmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga - sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Keskkonnaluba antakse vastavalt taotlusele tähtajaliselt (KeÜS § 53 lg 2 p 1).

Kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15-ks aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2).

3.2.1. Maavara kaevandamine

3.2.1.1. Lubatav tegevus

Ettevõttel on luba (seaduses ka kui kaevandamisluba) vaja maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lg 1).

Ettevõtte taotleb uut luba maavara kaevandamiseks Eametsa liivakarjääri mäeeraldisele.

3.2.1.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa andmisel

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki,

arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnavalda saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnavalda Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnavalda andja kaevandamise keskkonnavalda taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Koosõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Eametsa liivakarjääri keskkonnavalda taotluse 24.05.2023 kirjaga nr DM-124298-9 Tori Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Tori Vallakogu on nõustunud karjääri rajamisega 15.06.2023 otsusega nr 178 (registreeritud KOTKAS-s 26.06.2023 dokumendina nr DM-124298-10) tingimuslikult (vt ptk 2.2.).

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta.

Eametsa liivakarjääris kaevandamisel jäätmeid ega reovett ei teki – kogu kasulik materjal turustatakse ning mäeeraldiselt eemaldatud katend ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal kuni 3 m kõrgustes aunades ning kasutatakse maksimaalses mahus kaevandatud maa korrastamiseks. Korrastamistöökaks mittevajalik katend tuleb võõrandada vastavalt kehtivale seadusele. Taotluse kohaselt korrastatakse kaevandatud maa metsamaaks.

Kasulik kiht on väljatav kahe astmega, veepealne ja veealune varu. Liiva kaevandamisel ei alandata karjääris veetaset ega juhita vett karjäärialalt välja. Veepealse varu väljamisel laetakse kaevis kalluritele ning transporditakse karjäärist välja. Veealuse materjali väljamisel tõstetakse liiva ja vee segu esmalt vallidesse nõrguma, kus vesi imbub pinnasesse tagasi. Peale nõrgumist alustatakse materjali laadimist kallurautode kasti. Liiva kaevandamiseks viisil, kus maavara kaevandamisel ei eemaldata vett ei ole vajalik vee erikasutuse keskkonnavalda.

Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnavaldaale jäätmete eriosa ega veosa lisamine vajalik.

Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleja keskkonnavaldaale juurde jäätmete eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnavalda taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on tagada tulevaste suurobjektide ning linnade ehitus- ja täitematerjalide varustuskindlus nende läheduses. Eametsa liivakarjäärist väljatav materjal sobib kasutamiseks karjääri lähedusse jääva Pärnu vast renoveeritud lennujaama ümbruse arendustööde ja Pärnu linna üldiste ehitusobjektide tarbeks. Samuti on lähitulevikus planeeritud Pärnu jõe silla ehitus (Pärnu Raba-Lai tänava sild ehk Pärnu kolmas sild), mille täitetoodele on Eametsa liivakarjääri täiteliiv vajalik ja kus karjäär asub

perspektiivsest ehitusobjektist vaid u 5 km kaugusel.

3.3. Loa andmisest keeldumise aluste hindamine

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine loa andmisest keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1 ja 2, MaaPS § 55).

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Eametsa liivakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Kohalik omavalitsus teatas, et kooskõlastab ettevõtte taotluse tingimuslikult (registreeritud KOTKAS-s 26.06.2023 nr DM-124298-10). Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 03.03.2026 otsusega nr DM-124298-50 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Marina Minerals OÜ ei ole seisuga xx.xx.2026 karistusregistrisse kantud kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 kohast keeldumise alust.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.4. Kõrvaltingimuste seadmine

Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muuhulgas on haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS §

53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Keskkonnaluba on haldusaktiks, mille andmise või mitte andmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutusõiguse alusel.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnanahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.4.1. Kohaliku omavalitsuse esitatud tingimused

Tori Vallakogu on nõustunud karjääri rajamisega 15.06.2023 otsusega nr 178 (registreeritud KOTKAS-s 26.06.2023 dokumendina nr DM-124298-10) tingimuslikult:

- *Jahu kinnistu (katastritunnus: 80901:001:0075) tuleb korrastada maavara kaevandamise järgselt selliselt, et see vastaks puhkamisele ja virgestusele suunatud loodusliku roheala juhtotstarbega maa-alale;*
- *Maavara ei ole lubatud kaevandada Tsentraali tee (nr 7300110) kaitsevööndis 10 m ulatuses teekatte servast;*
- *Maavara karjäärist väljaveoks kasutataval ning karjääri teenindaval muul transpordil on keelatud liikuda mööda Nigula teed (tee nr 7300100).*

3.4.2. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Eametsa liivakarjääris kaevandamisega kaasneda võivaid keskkonnanahäiringuid on pikemalt käsitletud käesoleva eelhinnangu punktides 3.1.5., 3.1.7 - 3.1.8., 3.2.3.-3.2.4 ja 3.3 ning siinkohal ei korrata. Eelhinnangus esitatud kaalutluste alusel kavandab Keskkonnaamet keskkonnanahäiringute leevendamiseks lisada antavale keskkonnaloale järgmised asjakohased keskkonnameetmed, mis tulenevad muuhulgas ka Tori Vallavolikogu 15.06.2023 otsusest nr 178, Linnuekspert OÜ teostatud kanakulli püsielupaiga mõjude hinnangust ning Transpordiameti ettepanekutest:

1. *Jahu kinnistu (katastritunnus: 80901:001:0075) tuleb korrastada maavara kaevandamise järgselt selliselt, et see vastaks puhkamisele ja virgestusele suunatud loodusliku roheala juhtotstarbega maa-alale;*
2. *Maavara ei ole lubatud kaevandada Tsentraali tee (nr 7300110) kaitsevööndis 10 m ulatuses teekatte servast;*
3. *Maavara karjäärist väljaveoks kasutataval ning karjääri teenindaval muul transpordil on*

keelatud liikuda mööda Nigula teed (tee nr 7300100);

4. Raadamistööd, raadamismaterjali kokku- ja äravedu ja purustamine ning kasvupinnase koorimine kavandatava tegevuse alal viia läbi väljaspool kanakulli pesitsusaega ehk tööde tegemiseks sobiv periood 01.08 – 28.02;

5. Kavandatava tegevuse elluviimine, st liiva kaevandamine, äravedu ja maa-ala korrastamine plokkide 3-5 alal (Kaneeli ja Pumba maaüksused) ei ole võimalik pesitsusajal. Tegevused viia ellu väljaspool kanakulli pesitsusaega ehk 01.08 – 28.02;

6. Kavandatava tegevuse elluviimine, st liiva kaevandamine, äravedu ja maa-ala korrastamine plokkide 1-2 alal (Jahu maaüksusel) on võimalik pesitsusajal (01.03-31.07) tingimusel, et täidetud on nr 7 nõuded ja kavandatava tegevuse elluviimisega kaasnev müratase jääb kanakulli Lennuvälja püsielupaiga piiril pesitsusajal (01.03-31.07) alla 45 dB ehk olema tavapärase mürafoon, mis jääb Keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ lisa 1 järgi I kategooria ehk vaikse ala normtasemest (45-55 dB) allapoole;

7. Tagada metsa säilimine looduslikus seisundis (vältida raieid) kogu Raudtee maaüksuse (73001:001:0228) piires kuni kavandatava tegevuse täieliku lõpetamiseni ehk kuni maa-ala korrastamise kohustuse täidetuks tunnistamiseni plokkidel 1-5 kogu ulatuses;

8. Tagada kavandatava tegevuse elluviimise perioodil kanakulli Lennuvälja püsielupaigas seire, eesmärgiga tuvastada igal pesitsushooajal elupaiga asustus ja asustatud pesa asukoht, kasutades vajadusel peibutamist märtsis-aprillis ning pesitsusedukuse kontrollimist mais ja juunis. 9. Kui teadaolev pesa ei ole veenvalt asustatud, peab seire sisaldama elupaiga ja lähiümbruse läbi otsimist. Seire teostaja peab olema pädev kanakulliekspert, kes on varasemalt osalenud Keskkonnaagentuuri tellitud kanakulli pesitsusedukuse seires põhivaatlejana vähemalt viiel aastal ja osalenud Keskkonnaameti tellitud kanakulli uute elupaikade otsingutes vähemalt ühel aastal. Seire tellija on arendaja isik;

10. Ohu tekkimisel tolmu kandumiseks Pärnu lennuvälja territooriumile, kasutada kaevetöödel leevendusmeetmeid (teede ja kaevise niisutamine);

11. Maavara väljavedu mööda riigiteed 19125 võib toimuda ainult suunaga riigiteele 60.

Eametsa liivakarjääri taotletava mäeeraldise hulgast on eemaldatud 5 plokk (kattuvus Pumba maaüksusega), seetõttu Keskkonnaamet korrigeerib tingimust nr 5.

Tingimus nr 5: Kavandatava tegevuse elluviimine, st liiva kaevandamine, äravedu ja maa-ala korrastamine plokkide 3-5 alal (Kaneeli ja Pumba maaüksused) ei ole võimalik pesitsusajal. Tegevused viia ellu väljaspool kanakulli pesitsusaega ehk 01.08 – 28.02.

Uus sõnastus: Kavandatava tegevuse elluviimine, st liiva kaevandamine, äravedu ja maa-ala korrastamine plokkide 3-4 alal (Kaneeli maaüksus) ei ole võimalik pesitsusajal. Tegevused viia ellu väljaspool kanakulli pesitsusaega ehk 01.08 – 28.02;

3.4.3. Tegevuskoha kinnistu kuulub riigile. Maavara kaevandamisloa saamisel sõlmitakse vastav rendileping. Loa andjal on muuhulgas vajalik arvestada asjaoluga, et tegevuskohaks oleva kinnistu omandi- või kasutusõigus võib muutuda või lõppeda. Loa andjal on õigus tunnistada haldusakt, mis andmise ajal oli õiguspärane, isiku kahjuks edasiulatavalt kehtetuks, kui haldusorganil oleks olnud õigus jätta haldusakt hiljem muutunud faktiliste asjaolude tõttu või

hiljem muudetud õigusnormi alusel välja andmata ja avalik huvi haldusakti kehtetuks tunnistamiseks kaalub üles isiku usalduse, et haldusakt jääb kehtima (HMS § 66 lg 2 p 2). Kuivõrd loa andjal on õigus jätta luba andmata kui puudub tegevuskohaks oleva kinnistu kasutusõigus, peab loa andja põhjendatuks jätta endale õiguse tunnistada käesoleva korraldusega antav luba nr KL-519417 kehtetuks, kui tegevuskoha kasutamise õiguslik alus lõpeb (HMS § 53 lg 1 p 4).

Tulenevalt eelnevast on põhjendatud määrata loale järgmine kõrvaltingimus: Ettevõtte on kohustatud teavitama loa andjat käitise tegevuskoha kasutusõiguse lõppemisest (sh ülesütlemisest) või muutmisest viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 7 päeva jooksul pärast vastava muudatuse jõustumist või kasutusõiguse lõppemist. Kui tegevuskoha kasutusõigus lõpeb või muutub ning loa andjale ei ole esitatud uut tegevuskoha kasutusõigust tõendavat dokumenti, võib loa andja tunnistada loa nr KL-519417 kehtetuks.

3.5. Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 24.05.2023 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest (registreeritud KOTKAS-s 24.05.2023 numbriga DM-124298-8).

Avalikustamisel arvamusi ega vastuväiteid ei esitatud.

Tori Vallakogu on nõustunud karjääri rajamisega 15.06.2023 otsusega nr 178 (registreeritud KOTKAS-s 26.06.2023 dokumendina nr DM-124298-10) tingimuslikult (vt 2.2.).

Marina Minerals OÜ võttis teadmiseks ja nõustus esitatud tingimustega (registreeritud KOTKAS-s 05.07.2023 nr DM-124298-12).

Keskkonnaamet küsis 01.12.2023 kirjaga nr DM-124298-15 arvamust Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuselt Eametsa liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kohta.

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus esitas 19.12.2023 kirjaga nr 4-4/23/6054-3 (registreeritud KOTKAS-s 20.12.2023 nr DM-124298-16) arvamuse Eametsa liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kohta.

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa asuvad Tori vallas Eametsa külas Pumba (73001:003:0032), Jahu (80901:001:0075) ja Kaneeli (80901:001:0269) kinnisasjadel, riigikaitseliste ehitiste Eametsa linnak ning Pärnu maleva staabi- ja tagalakeskus piiranguvööndites.

Taotluses märgitud asukohas ja mahus kaevandamise korral ei ole ette näha negatiivset mõju riigikaitseliste ehitiste tööväimele. Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusel ei ole vastuväiteid ega täiendavaid ettepanekuid kaevandamise keskkonnaloa taotluse kohta.

Keskkonnaamet küsis 20.02.2026 kirjaga nr DM-124298-47 täiendavat kooskõlastust

Transpordiametilt.

Transpordiamet esitas 23.02.2026 kirjaga nr 8-5/26/1375-4 (registreeritud KOTKAS-s 25.02.2026 nr DM-124298-48), milles märkis:

Transpordiamet, tutvunud esitatud parandustega, nõustub Eametsa liivakarjääri maavara kaevetööd korrigeeritud taotlusega.

Juhime tähelepanu, et pideva massveo teostamiseks läbi Pärnu linna on vajalik Pärnu linna kooskõlastus.

Keskkonnaamet edastas 25.02.2026 info KOTKAS-s teadete kaudu Marina Minerals OÜ-le.

Keskkonnaamet küsis 20.02.2026 kirjaga nr DM-124298-47 täiendavat kooskõlastust Transpordiametilt.

Transpordiamet esitas arvamuse 25.02.2026 kirjaga nr 8-5/26/1375-4 (registreeritud KOTKAS-s 25.02.2026 nr DM-124298-48), nõustudes Eametsa liivakarjääri maavara kaevetööd korrigeeritud taotlusega.

Lisaks juhtis Transpordiamet tähelepanu, et pideva massveo teostamiseks läbi Pärnu linna on vajalik Pärnu linna kooskõlastus.

Ettevõtte vastas e-kirjaga ning võttis teadmiseks.

Keskkonnaamet esitas 26.03.2026 kirjaga nr DM-124298-51 Eametsa liivakarjääri keskkonnalaos nr KL-519417 andmise otsuse eelnõu tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks. Loa eelnõule esitati mitmeid arvamusi.

Osahing Väandra MP teavitas 27.03.2026 kirjaga nr 16 (registreeritud KOTKAS-s 30.03.2026 nr DM-124298-53), et seoses kinnistu müügiga vahetus omanik Pumba kinnistul (73001:003:0032). Uus omanik antud kinnistul on OÜ Pardi Farm (registrikood 16080122).

Keskkonnaamet küsis 30.03.2026 kirjaga nr DM-124298-54 lisandmeid ja palus esitada Pumba kinnistu uue omaniku (OÜ Pardi Farm) nõusolek hiljemal 13.04.2026 kuupäevaks.

Ettemääratud tähtajaks nõusolekut ei esitatud ning Keskkonnaamet tegi e-posti kaudu meeldetuletuskirja.

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus andis 01.04.2026 kirjaga nr 4-4/26/6054-6 (registreeritud KOTKAS-s 01.04.2026 nr DM-124298-55) loa eelnõudele kooskõlastuse ning muid vastuväiteid ei esitanud.

Marina Minerals OÜ esitas 16.04.2026 (registreeritud KOTKAS-s dokumendina nr DM-124298-56) parandustaotluse nr T-KL/1017837-4, jättes taotlusest välja 5 plokki, mis kattus

Pumba maaüksusega.

Keskkonnaamet täiendas vastavalt muudetud taotlusele loa ja otsuse eelnõud ning edastas xx.xx.xxxx tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks kohalikule omavalitsusele ja huvitatud isikutele. Ette antud aja jooksul *esitati/ ei esitatud* seisukohti.

3.6. Otsekohalduvad nõuded

Loaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda loale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis "[Loa omaja meelespea](#)".

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo